

Valsts ieņēmumu dienests

Informatīvais materiāls

Kas jāņem vērā uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem saistībā ar kukuļdošanu

Valsts ieņēmumu dienests atgādina, ka Latvija ir pievienojusies [Konvencijai par ārvalstu amatpersonu kukuļdošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos](#), kas stājās spēkā 2014.gada 30.maijā. Tādējādi ikviena uzņēmuma vadītājam ir jāapzinās un jānovērš iespējamie kukuļdošanas riski gan iekšzemes darījumos, saskaroties ar valsts amatpersonām, gan starptautiskajā biznesā, iesaistoties darījumos ar ārvalstu amatpersonām, gan arī nepieļaujot, ka uz uzņēmuma izdevumiem attiecinā izdevumus, kurus nedrīkst atzīt par saistītiem ar saimniecisko darbību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām.

Pie izdevumiem, kas nav tieši saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita nodokļa maksātāja izdevumus dalībnieku vai darbinieku atpūtai, izklaides pasākumiem un citus labumus dalībniekiem un darbiniekiem, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā, izņemot gadījumu, kad likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums. Kā arī pie izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaitāma peļņas, apgrozījuma vai cita bāzes lieluma samazinājumu, kuru nodokļa maksātājs veic pēc savas iniciatīvas vai dalībnieka rīkojuma.¹

Jāņem vērā, ka pie izdevumiem, kas nav tieši saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumus, kuri izlietoti noziedzīga nodarījuma izdarīšanai, tostarp doti valsts amatpersonai kā kukulis vai valsts vai pašvaldības iestādes darbiniekam, kurš nav valsts amatpersona, vai valsts institūcijas pilnvarotai tādai pašai personai par nelikumīgu darbību izdarīšanu, vai arī privātpersonai komerciālas uzpirkšanas nolūkos.²

Tādējādi gadījumos, ja kapitālsabiedrībai rodas izdevumi saistībā ar jebkāda veida mantiskiem labumiem, tai skaitā finanšu līdzekļiem vai pakalpojumiem, kas ir paredzēti ārvalstu vai vietējām amatpersonām par rīcību vai bezdarbību kapitālsabiedrības interesēs un šie līdzekļi nav saistīti ar amatpersonas pienākumu pildīšanu, kapitālsabiedrība šāda veida izdevumus iekļauj ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē un par tiem maksā nodokli.

¹ Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta otrās daļas 1. un 2.punkts

² Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta otrās daļas 9.punkts

Vēršam uzmanību, ka par *kukuļdošanu* ir uzskatāma materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu nodošana vai piedāvāšana personiski vai ar starpnieku personai, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, izdarītu vai neizdarītu kādu darbību kukuļdevēja interesēs. Kukulis var būt jebkuri materiāli vai citāda veida labumi, tostarp: nauda un vērtspapīri, priekšmeti ar materiālu vērtību, pakalpojumi.

Ar precīzāku informāciju, kuru Korupcijas apkarošanas un novēršanas dienests (KNAB) ir īpaši sagatavojis uzņēmējiem saistībā ar kukuļdošanu, var iepazīties KNAB mājas lapā: <http://www.knab.gov.lv/lv/education/uznemejiem/>, kur atrodama arī prezentācija uzņēmējiem: Korupcijas risku ietekme uz uzņēmuma darbību ārvalstīs: juridiskās personas atbildība u.c. materiāli.

2019.gada martā

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde